

САВЕЗ РАЧУНОВОЋА И РЕВИЗОРА СРБИЈЕ
Serbian Association of Accountants and Auditors

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
Др Душан Вујовић, министар
Кнеза Милоша 20
БЕОГРАД

Дана 22.12.2015. године у организацији Савеза рачуновођа и ревизора Србије одржан је округли сто на коме се водила јавна расправа по следећим темама:

1. Анализа усклађености Нацрта закона о изменама и допунама Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма са ЕУ Директивом 2015/849 и доношење одговарајућих закључака.
2. Финансијско извештавање у светлу актуелне рачуноводствене регулативе.
3. Порески прописи у светлу најновијих измена.

International
Federation of
Accountants

Federation of
European Accountants
Fédération des Experts
comptables Européens

International
Accounting
Standards
Board

FCM

Fédération des
Experts Comptables
Méditerranéens

South-East
Europe Federation
of Professional
Accountants

На скупу су били присутни поред представника Савеза РР Србије и представници Уније послодаваца Србије, Удружења власника рачуноводствених агенција УВРА Нови сад, Асоцијације малих и средњих предузећа и предузетника Србије, Удружења пружалаца рачуноводствених услуга, Секције ревизора, Асоцијације интерних ревизора, Секције рачуновођа – форензичара, Удружења пореских саветника Србије, Мреже за пословну подршку, Синдиката судских вештака, Групације рачуноводствених агенција Привредне коморе Србије Привредне коморе Београда, Удружење пројектаната и произвођача рачуноводствених софтвера, више привредних друштава за пружање рачуноводствених и ревизорских услуга. Позиву се се одазвали и представници Министарства финансија – Сектор за финансијски систем, Министарства привреде и Управе за спречавање прања новца и финансирања тероризма, што је са задовољством поздрављено од стране скупа, јер сарадња треба да да и резултате. Модератори на овом скупу били су: др Перо Шкобић, генерални секретар Савеза рачуновођа и ревизора Србије, Небојша Атанацковић, председник Уније послодаваца и Лазар Срданов члан Управног одбора Удружења власника рачуноводствених агенција УВРА Нови Сад.

Након уводних излагања - презентација и исцрпних дискусија **по првој тачки дневног реда, а поводом објављеног текста Нацрта Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма**, учесници на јавној расправи, узимајући у обзир пре свега решења из Директиве ЕУ 2015/849 и с тим у вези специфичности рачуноводствене професије, као професионалне делатности, стручност, оспособљеност и етичку опредељеност професионалних рачуновођа, јединствено су заузели став да пружаоци рачуноводствених услуга треба да имају посебан статус у Закону, као што имају адвокати (што се предлаже и за јавне бележнике) и да буду сврстани у посебну групу ПРОФЕСИОНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ како то захтева и Директива ЕУ 2015/849, те су усвојени следећи

Закључци

1. Предлаже се да се сва правна и физичка лица која пружају рачуноводствене услуге, имајући у виду да се ради о обављању професионалне делатности, буду измештени из члана 4. у члан 5. Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма, односно сврастани у исту групу као и адвокати (и јавни бележници), што је у свему сагласно и Директиви ЕУ 2015/849. Изједначити положај ових лица са положајем адвоката и јавних бележника и у Закону и у подзаконским актима.
2. Да тело које врши надзор над радом пружалаца рачуноводствених услуга, уместо Управе, буде посебно сморегулативно тело - Савез рачуновођа и ревизора Србије као члан Међународне федерације раћуновођа (IFAC), а које би и пратило рад и помагало обвезницима у примени Закона и представљало конструктивну спону између Управе за спречавање прања новца и финансирање тероризма и самих пружаоца рачуноводствених услуга.
3. Констатује се да су предвиђене новчане казне непримерено високе, као и да су предложене казне у Нацрту закона несагласне општим правилима казнене политике у смислу одређивања адекватног распона за евентуално почињени привредни преступ односно прекршај, а што се ефикасно превазилази уколико би се усвојио предлог из такве 1. ових закључака.
4. Захтева се одржавање састанка са Управом за спречавање прања новца и финансирања тероризма са представницима учесника овог скупа, а на којем би се размотрила сва актуелна питања, све у циљу постизања одговарајућих решења која би била сагласна и решењима из Директиве ЕУ 2015/849.
5. Прилог ових закључака је Предлог измена и допуна појединих одредби Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма (**Прилог 1**).

При заузимању ставова и сачињавању предложених измена, имало су у виду и то да су пружаоци рачуноводствених услуга, односно професионалне рачуновође - носиоци одговарајућег професионалног рачуноводственог звања, не само професионално стручно већ и етички оспособљена лица, што подразумева обавезну примену Кодекса етике за професионалне рачуновође Међународне федерације рачуновођа, а који налаже, између осталог, и пријављивање, надлежним органима националне државе, не само све сумљиве трансакције већ и било које радње уколико су уочене и најмање индиције за могуће извршење (или припрему) кривичног дела (па и у случајевима када то није прописано као законска обавеза).

У оквиру друге тачке дневног реда - **Финансијско извештавање у светлу актуелне рачуноводствене регулативе**, учесници скупа су детаљно размотрили, достављене у материјалима, Закључке са 46. Симпозијума Савеза рачуновођа и ревизора Србије, као и предлог редакције Часописа „Рачуноводство“ и Приручника „Рачуноводствена пракса“ а који се односи на неопходност хитних измена Закона о рачуноводству.

Након уводног излагања – презентације и потом исцрпних дискусија учесника округлог стола, а везано за нагомилане проблеме у сфери финансијског извештавања као последице примене актуелне рачуноводствене регулативе, једногласно су усвојени следећи

Закључци

1. У целости се подржавају Закључци са највишег научног скупа професионалних рачуновођа у Србији - 46. Симпозијума Савеза рачуновођа и ревизора Србије, одржаног од 28. до 30. маја 2015. године, под називом „Актуелни проблеми и перспективе рачуноводства и финансија“ и дате препоруке и предлози са овог научног скупа.
2. Подржава се дато Саопштење, о последицама примене нових – лоших рачуноводствених прописа, донетих 2013/2014, на пословање привреде, са конференције за новинаре одржане 2.12.2015. године.
3. Подржавају се и предлози редакције Часописа „Рачуноводство“ и Приручника „Рачуноводствена пракса“ у којим са на стручан начин и на највишем професионалном нивоу образлаже неопходност хитних измена Закона о рачуноводству са циљем обезбеђивања основних предуслова за успостављање ефикаснијег и квалитетнијег финансијског извештавања у Србији.
4. Да Министарство финансија као извршиоце ангажује професионално стручна лица која познају рачуноводство и ревизију и проблеме реалног сектора.
5. Закључци са 46. Симпозијума, Саопштење, о последицама примене нових – лоших рачуноводствених прописа на пословање привреде и предлози редакције Часописа „Рачуноводство“ и Приручника „Рачуноводствена пракса“ су саставни део ових закључака (**Прилог 2**)

По трећој тачки дневног реда - **Порески прописи у светлу најновијих измена**, учесници скупа након одслушаног уводног излагања и презентације, једногласно су усвојили следеће

Закључци

1. Омогућити да се поврат робе третира као измена основице а не нов промет.
2. Променити правила везана за грађевинску делатност и прописати да важе само за новоградњу, доградњу и реконструкцију.
3. Смањити порез на имовину.
4. Увести подстицаје за домаће инвеститоре.
5. Конкретни предлози за измену прописа саставни су део ових закључака (**Прилог 3**)

Београд, 22.12.2015.

ЗА ОРГАНИЗАТОРА
др Перо Шкобић, генерални секретар

ПРИЛОГ 1

ПРЕДЛОГ ИЗМЕНА И ДОПУНА ПОЈЕДИНИХ ОДРЕДБИ ЗАКОНА О СПРЕЧАВАЊУ ПРАЊА НОВЦА И ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИЗМА

1. У члану 4. у ставу 1. Закона бришу се: тачка 11) и 12).

У члану 4. у ставу 2. Закона бришу се: тачка 2) и 3).

Образложење

Предлаже се да привредна друштва за ревизију, овлашћени ревизори, пружаоци рачуноводствених услуга, буду сврстани у посебну групу, као адвокати и јавни бележници (професионалне делатности), који су дужни да спроводе радње и мере за спречавање и откривање прања новца и финансирања тероризма али у мањем обиму него што је то прописано за дефинисане обвезнике у члану 4. Закона. Такође је предложено да се брише и тачка 3) у ставу 2. Закона која се односи на „пореско саветовање“ из разлога што је обављање тих послова у склопу послова које обављају рачуновође, односно пружаоци рачуноводствених услуга. У том смислу напомињемо да су према Уредби о класификацији делатности („Службени гласник РС“, бр. 54/10) ови послови сврстани у шифру делатности 6920 - Рачуноводствени, књиговодствени и ревизорски послови; пореско саветовање.

2. У члану 5. додаје се став 2. тако да гласи:

(2) Радње и мере за спречавање и откривање прања новца и финансирања тероризма прописане овим законом спроводе се и код:

- 1) привредних друштава за ревизију и овлашћеног ревизора,*
- 2) пружаоца рачуноводствених услуга.*

Образложење

Наведена измена је битна, јер су услуге наведених делатности, услужне услуге у функцији провере рачуноводствених исправа и давање мишљења и савета по том основу који се врше у складу са посебно прописаним условима у законској и подзаконској регулативи. Нису директно у функцији трансфера новца и вредности и стицања прихода од тих трансфера као што је то случај са осталим обвезницима примене Закона који треба да остану дефинисани у члану 4. Закона. Ове услужне делатности, у смислу спровођења радњи и мера за спречавање прања новца и финансирања тероризма прописаних овим законом, треба да су дефинисане на сличан начин као адвокати и јавни бележници. Радње и мере које предузимају привредна друштва за ревизију, овлашћени ревизори, пружаоци рачуноводствених услуга и порески саветници, треба да буду дефинисане у делу закона III у коме су дефинисане радње и мере које предузимају адвокати и јавни бележници. Казнене одредбе треба да буду у истом износу прописане за неизвршавање прописаних обавеза, као што су прописане за адвокате и јавне бележнике.

3. У члану 32. после става 2. додаје се нови став 3. тако да гласи:

„Изузетно од одредби члана 8. овог закона, пружаоци рачуноводствених услуга, приликом успостављања пословног односа вођења пословних књига и пореског саветовања воде поједностављене радње и мере праћења странке, на начин утврђен чланом 48. овог закона.“

Досадашњи став 3. постаје став 4.

4. **Назив поглавља испред члана 46.** мења се тако да гласи: „РАДЊЕ И МЕРЕ КОЈЕ ПРЕДУЗИМАЈУ АДВОКАТИ, ЈАВНИ БЕЛЕЖНИЦИ, ПРИВРЕДНА ДРУШТВА ЗА РЕВИЗИЈУ, ОВЛАШЋЕНИ РЕВИЗОР И ПРУЖАОЦИ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ УСЛУГА (ПРОФЕСИОНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ)“

У члану 46. у ставу 1. после речи „јавни бележник“ додају се речи: „пружаоци рачуноводствених услуга“, а после речи: „тероризма“ додаје се зарез и речи: „на начин утврђен овим законом“.

У члану 46. додаје се став 2. који гласи:

(2) „Привредно друштво за ревизију и овлашћени ревизор је дужан да спроводи радње и мере за спречавање прања новца и финансирања тероризма у следећим случајевима:

- 1) када врши ревизију прокњижених рачуноводствених исправа и предатих финансијских извештаја и доноси ревизорско мишљење
- 2) када извршава обавезе и присуствује контроли вршења пописа добара и утврђивања разлика на попису
- 3) када заузима ставове и даје инструкције за исправке евидентираних трансакција у финансијским извештајима“

Образложење

Наведене обавезе, које треба да буду прописане у овом члану, на начин како је то предложено, прихватљиво је са становишта специфичности ослова који се обављају а у функцији је спречавања прања новца и финансирања тероризма.

5. У члану 48. у ст. 1, 3, 4. и 5. после речи: „адвокат“ додају се речи: „јавни бележник, привредно друштво за ревизију, овлашћени ревизор и пружаоци рачуноводствених услуга“

Образложење наведено уз тачку 2.

6. **Чл. 82. - 84.** Закона уподобити сагласно тачки 2. Закључака.

7. У члану 91. после речи: „адвокат“ додају се речи: „јавни бележник, привредно друштво за ревизију, овлашћени ревизор и пружаоци рачуноводствених услуга“

Образложење:

Казнене одредбе усаглашене су следствено предложеним изменама и допунама Закона (а тако да износе од 5.000,00 до 300.000,00 динара) и буду уподобљење постизању сврси кажњавања, а не, практично, затварању привредног субјекта.

ПРИЛОГ 2

САВЕЗ РАЧУНОВОЋА И РЕВИЗОРА СРБИЈЕ

Serbian Association of Accountants and Auditors

Тачка 2.

ЗАКЉУЧЦИ

СА 46. СИМПОЗИЈУМА САВЕЗА РАЧУНОВОЋА И РЕВИЗОРА СРБИЈЕ
ЗЛАТИБОР, 2015.

У периоду од 28. до 30. маја 2015. године, Савез рачуновођа и ревизора Србије, реномирана и светски призната организација професионалних рачуновођа, у години јубилеја - 60 година успешног рада и развоја, са суорганизаторима државним економским факултетима из Београда, Ниша, Новог Сада, Крагујевца и Косовске Митровице, одржао је на Златибору традиционални 46. симпозијум - Рачуноводство и пословне финансије у савременим условима пословања под називом **“Актуелни проблеми и перспективе рачуноводства и финансија”**. Симпозијум је имао карактер научног скупа са међународним учешћем.

На овом највишем научном скупу професионалних рачуновођа у Србији на коме су узели учешће и представници приватних факултета, размотрени су актуелни рачуноводствени и пословно финансијски проблеми. Компетентни аутори су саопштили 17 унапред припремљених реферата, систематизованих у три тематске целине: **Рачуноводство и рачуноводствена регулатива - узроци успона и пада; Рачуноводство и управљање вредностима пословног система и Управљање финансијама у финансијском и реалном сектору**. Сви радови штампани су у посебном Зборнику

У исто време на округлом столу оранизованом под називом: **“Колико лоша рачуноводствена регулатива кошта привреду Србије?”**, додатно су разматрани и текући проблеми везани за законску рачуноводствену регулативу.

Из суштине садржаја реферата и дискусија учесника усвојен је резиме.

Резиме рада Симпозијума

1. Законска регулатива као део укупне рачуноводствене регулативе у републици србији у последњих петнаест година интензивно игнорише достигнућа светске и националне рачуноводствене теорије и праксе финансијског извештавања, што је резултирало неквалитетним и нетранспарентним финансијским извештавањем, шта више, нека од законских решења потпуно су непозната европској и глобалној пракси финансијског извештавања.
2. Актуелни закон о рачуноводству ("Службени гласник РС" бр. 62/13) и подзаконска акта донета на основу њега практично су искључили међуна-

- Ген. секретар 3239-444 • Секретаријат 3344-447, 3345-001 • Едукација 3344-404 • Чланство 3343-215 • Уредништво 3241-948 • Саветници 3233-076, 3344-543 • Претплата и продаја 3233-088, 3238-611 • Рачуноводство 3344-405 • Телефакс 3231-220, 3345-527 • www.srrs.rs • E-mail: info@srrs.rs • Текући рачуни • 145-4955-48 • 355-1007841-95 • 170-30005006000-83 • Београд, Његошева 19 • п.ф. 403 • ПИБ 100299567 • Мат. бр. 07000464 • Шифра делат. 9412

International
Federation of
AccountantsFederation of
European Accountants
Federation des Experts
comptables EuropéensInternational
Accounting
Standards
BoardFédération des
Experts Comptables
MéditerranéensSouth-East
Europe Federation of
Professional
Accountants

родну професионалну регулативу и професионално стручног рачуновођу, кључне основе квалитета финансијског извештавања.

3. Пошто информације садржане у финансијским извештајима представљају средишни део тржишних информација, Република Србија нема основу за утемељење и развој тржишне економије - посебно тржишта капитала и кредита, а самим тим ни значајне основе за укључивање Србије у европске и глобалне пословне и финансијске токове.
4. Оцена финансијског положаја и успешности пословних система како у приватном тако и у јавном сектору, као и привреде као целине са неквалитетним финансијским извештавањем је значајно ограничена, а процена будућности несигурна и неутемељена.
5. Неквалитетни финансијски извештаји у Републици Србији подстичу нелегално пословање и корупцију, чине вероватнијим банкротство пословних система, и угрожавају функционалност и ефикасност дела правосудног система.
6. Рачуноводствене информације су у основи креирања вредности пословних система за разноврсне стејкхолдере, што намеће потребу изградње и унапређења интегрисаног пословно финансијског извештавања, истраживање нових модела, метода, инструмената и техника управљања уз значајно уважавање пословних и финансијских ризика, како у приватном тако и јавном сектору.

Управљање финансијама уопште, а самим тим и у финансијском и јавном сектору значајним делом се наслања на пословно финансијске информације, које потичу из званичних финансијских извештаја и извештаја који се припремају за потребе ефективног и ефикасног управљања пословних система.

На основу презентираних реферата и дискусија у оквиру расправе на округлом столу донети су:

Закључци 46. Симпозијума

1. Квалитетно финансијско извештавање треба да обезбеди поверење у финансијске извештаје, које све више постаје пословни императив. Законска рачуноводствена регулатива у Србији је неприродно подељена, врло разуђена и нестабилна, због чега је квалитет актуелног финансијског извештавања компромитован и пословни ризици су врло значајни. Неквалитетно финансијско извештавање има далекосежне негативне последице по економски раст и друштвени развој. Наиме, не постоји један од значајних основа за утемељење и развој тржишне економије, односно функционисање тржишта капитала и кредита. Потом, нема реалних услова за адекватно мерење економског раста и развоја. Ограничене су могућности за сузбијање превара и корупције, као и коришћење предности глобализације. Једном речју, компромитована је заштита јавног интереса као основе развоја економије и друштва. Лош и неодговарајући квалитет финансијског извештавања у Србији, такође, онемогућава правилно функционисање значајног дела правосудног система.

2. Финансијски извештаји, као инструмент комуницирања између предузећа и инвеститора, су од великог значаја за функционисање појединачних пословних субјеката,

стабилност и ефикасност финансијског тржишта и раст националне економије. Процеси прибављања преко потребног капитала, привлачење инвеститора, смањење информационе асиметрије и ризика негативне селекције, чине ургентним уједначавање финансијског извештавања са релевантном међународном регулативом. Финансијски извештаји у Србији нису усаглашени са Директивом 2013/34, Међународним стандардима финансијског извештавања, као ни са финансијским извештајима земаља које имају богату рачуноводствену традицију, као што су Немачка, УК, Француска и SAD. Бројна решења која немају теоријску утемељеност и која не постоје нигде у свету, компромитују рачуноводствену професију и представљају велики корак уназад у рачуноводственој пракси. Штете које због тога настају су изузетно велике. Оне се не мере само великим трошковима које има привреда при преласку на нове обрасце финансијских извештаја. Много су већи имплицитни трошкови који настају као последица презентовања недовољно квалитетних информација, односно штете које ће настати за инвеститоре, појединачна предузећа, државу, тржиште капитала, националну економију и рачуноводствену професију. Отуда, постоје веома озбиљни разлози за израду нових образаца финансијских извештаја, при чему је неопходан другачији, далеко озбиљнији и одговорнији приступ законодавца према рачуноводству као професији од јавног интереса.

3. Обезбеђење квалитетног извештавања у измењеном пословном окружењу, које одликују глобализација економије, повећање сложености пословања, комплексност регулативе, брзе промене у технологији, неопходност руковања сложеним информатичким системима и великим базама података, захтева глобализацију рачуноводствених стандарда и рачуноводствених пракси. Савремени рачуновођа се данас у свету суочава са бројним изазовима у процесима имплементације професионалне и законске регулативе и обезбеђења квалитетних финансијских извештаја у складу са захтевима јавног интереса. Компетентност професионалних рачуновођа подразумева висок ниво знања и вештина не само из финансијског и управљачког рачуноводства, већ и из дисциплина као што су корпоративне финансије, финансијска тржишта, комуникационе технологије, компанијско право, управљање ресурсима и сл. Овакав ниво знања обезбеђује се кроз квалитетан редовни систем образовања, додатно професионално усавршавање у процесу стицања професионалних звања и примену концепта континуиране едукације након стицања професионалних квалификација. Могућност измештања рачуноводствених услуга у друге земље, услед недовољне компетентности и конкурентности рачуновођа, носи са собом ризике опадања рачуноводствених вештина и смањења броја професионалних рачуновођа, што води даљем компромитовању рачуноводствене професије у земљама у транзицији, каква је и Србија. Законодавац, као креатор рачуноводствене регулативе мора да подстиче стварање високообразованих компетентних професионалних рачуновођа. У супротном, законодавац не може да избегне одговорност за урушавање рачуноводствене професије и штете које из тога произилазе.

4. Примена концепта фер вредности у условима непостојања најпоузданије основе вредновања – тржишта, садржи у себи мању или већу дозу ризика. У циљу смањења ризика, имплементација концепта фер вредности захтева постојање квалитетних и високообразованих професионалних рачуновођа. Пошто МСФИ и МСФИ за МСЕ сами по себи не представљају гарант објективности финансијских извештаја, тек ослањањем на етику, која у општијем контексту укључује како пословну етику, тако и етику професионалних рачуновођа и њихову професионалну оспособљеност, могу се очекивати респектабилни резултати ефективне примене концепта фер вредности. Чињеница да актуелна законска рачуноводствена регулатива у Србији игнорише

међународно признату рачуноводствену професију и етику професионалних рачуновођа, упућује на потребу преиспитивања законске рачуноводствене регулативе и њеног усмеравања ка квалитету финансијског извештавања уз уважавања професије и етике као равноправних чинилаца тог квалитета. Омогућавање и дефинисање примене концепта фер вредности од стране законске рачуноводствене регулативе истовремено значи и потребу да се у оквиру пореских прописа везано за опорезивање имовине и опорезивање добити правних лица изврше усклађивања и прецизирања поводом утврђивања пореске основе на бази употребе фер вредности, што тренутно није случај и што има за последицу веће оптерећење пореских обвезника.

5. Утицај регулаторног лимитирања продајних цена учинака ентитета под државном контролом одражава се на све сфере пословања и општу слику пословне и финансијске ефикасности и одрживости ових ентитета. Примена новодонетог стандарда IFRS 14 – *Регулаторно-условљени рачуни временских разграничења* почев од 1. јануара 2016. године треба да омогући сагледавање и квантификовање утицаја лимитирања продајних цена учинака ових ентитета на њихово пословање и њихове перформансе.

6. Савремено стратешко рачуноводство има значајну улогу у развоју и нефинансијског извештавања, односно оно има улогу креатора, организатора и реализатора, то јест носиоца активности нефинансијског извештавања, као и у сагледавању идеја и обележја која обезбеђују даљи развој односа стратешко управљачке димензије управљачког рачуноводства и нефинансијског извештавања, с једне стране, и савременог менаџмента предузећа с друге стране.

7. Савремени модели мерења перформанси промовишу се као моћни стратешки алати који олакшавају процесе (ре)дефинисања и реализације стратегије, обезбеђујући системски приступ превођењу стратегије у јасно предвидљиве и мерљиве циљеве. Интегрисане системе мерења и управљања перформансама потребно је обазриво дизајнирати и имплементирати будући да неадекватно дизајнирани системи, не само да неће донети очекиване користи, већ могу имати и негативне импликације по организационе перформансе.

8. Примена програмског буџетирања у Србији подразумева законодавне, институционалне и организационе претпоставке за његово доследно и поступно спровођење, а на нивоу ентитета треба успоставити ефикасан систем одговорности, мониторинга и евалуације у свим фазама и по свим елементима и субјектима укљученим у реализацију циљних програмских активности и пројеката. Међутим, у Србији нису остварене све законодавне, институционалне и организационе претпоставке које би омогућиле доследно и потпуно спровођење изабраних програмских активности и пројеката, односно трошења која настају њиховом реализацијом са успостављеним мерама перформанси, па је неопходно обезбедити следеће: усклађеност система извршења стратешких и развојних докумената између појединих ресора, исказивање циљних користи јавног сектора, дефинисање мера перформанси уз уважавање мултициљности јавног деловања.

9. Упркос опредељењу за примену MPC JC у јавном сектору у Србији се и даље примењује национална регулатива као последица става надлежног органа према коме је

примена МРС ЈС онемогућена будући да исти нису преведени и одобрени. Међутим СРРС, као члан ИФАК-а превео је и објавио званична издања МРС ЈС чиме је створена могућност за њихову примену. Недоследност законодавне и извршне власти огледа се такође у чињеници да важећи системски закон није праћен одговарајућом подзаконском регулативом из области рачуноводства и финансијског извештавања корисника јавних средстава. Највећи недостатак рачуноводственог евидентирања и финансијског извештавања јавног сектора није само у непримењивању МРС ЈС, нити у томе што се не примењује обрачунска рачуноводствена основа, коју препоручују сва међународна рачуноводствена тела, већ у томе што се примењује модификована готовинска рачуноводствена основа. Дакле, и поред познатих и признатих решења добре праксе извештавања у свету иде се у правцу националних решења, која не обезбеђују транспарентност нити упоредивост финансијских извештаја јавног сектора.

10. Правилно одређивање трансферних цена је од великог значаја како са становишта успешности пословања, тако и са становишта међусобних односа повезаних правних лица, али и са становишта ширих друштвених интереса, првенствено ради исказивања правилне основице за опорезивање добитка. Даље уклађивање законске регулативе и методолошких механизма у Србији са смерницама ОЕСД за примену правила о трансферним ценама за мултинационалне компаније и пореске управе треба да допринесе правилном одређивању трансферних цена и контроли исправности њиховог одређивања.

11. Инвестирање капитала има за циљ остваривање што више стопе приноса уз што мањи степен ризика, због чега је неопходно управљање ризиком. Управљање ризиком подразумева низ активности: анализу пословне активности, идентификовање ризика, дефинисање могуће реакције на текући и потенцијални ризик, као и праћење и информисање о ризику. Идентификовање и контрола ризика омогућавају његово свођење на дозвољену меру, која се као таква може планирати, а уз остварење плана треба очекивати максимирање пословног успеха. Систем управљања ризиком штити предузеће и интересна групе додајући вредност, док организације које не разумеју ризике у потпуности нису у могућности да ефикасно спроводе дефинисану стратегију.

12. Приликом дефинисања прихватљивог нивоа ризика, уз који може да се обезбеди стабилност добитка и креирање додате вредности за власнике могуће је користити финансијске деривате (изведене финансијске инструменте) као што су: опције, фјучерси, форварди, свопови и сл. Међутим, примена деривата у предузећима подразумева разумевање међузависности приноса и ризика, процену неочекиваних губитака и адекватно структуриран систем управљања ризиком.

13. Врховне ревизорске институције имају кључну улогу у ревизији система и процеса управљања јавним средствима. Оне би требало да указују и на регулаторни оквир и тако да допринесе стабилности система финансијског управљања и одговорности свих корисника средстава у оквиру свеукупне јавне потрошње. На основу изражавања мишљења екстерних јавних ревизора о финансијским извештајима ентитета јавног сектора може се закључити да ли су њихове пословне активности и финансијске трансакције извршене у складу са законским прописима и да ли су јавна средства коришћена на ефикасан начин.

14. У финансијском сектору Републике Србије осигурање заузима друго место иза банкарства према: величини билансне суме, капитала и броја запослених, с тим да је изражен растући тренд броја запослених и опадајуће учешће у капиталу финансијског сектора. Учешће премије у БДП Републике Србије износи 1,9% (69. место у свету), док премија по становнику износи 78 евра (70. место у свету). Наведени подаци указују на неразвијеност овог сектора у смислу његовог учешћа у финансијском систему Србије, мада би осигуравајућа друштва требало да буду један од главних извора понуде капитала на тржишту капитала. Посебно важно подручје делатности осигурања које пружа могућности за даљи раст је животно осигурање с обзиром да код нас премија по становнику износи свега 5евра (свега 5% становништва је животно осигурано).

15. Имовина електропривредних предузећа представља веома вредно богатство чијом се употребом у обављању делатности остварују значајне економске користи. Због тога, вредновање ове имовине према МРС и МСФИ доприноси квалитету финансијског извештавања јер се имовина у извештају о финансијском положају исказује по фер вредности заснованој на тржишним ценама. Проблеми у вези са поступком вредновања узроковани су недостатком квалитетне информационе основе за вредновање и тешкоћама у примени приступа и метода вредновања, односно аналитичке методологије и стандарда вредновања.

16. Савез рачуновођа и ревизора Србије, као међународно призната организација професионалних рачуновођа, члан Међународне федерације рачуновођа, Европске федерације рачуновођа и других регулаторних тела, изградила је транспарентан систем едукације професионалних рачуновођа. Она интензивно прати њихов рад и континуирано их усавршава у складу са глобалним чланским правима и обавезама. Савез је уредио целокупну процедуру остваривања права професионалних рачуновођа у националним оквирима. Он за потребе свог чланства преводи МСФИ, МСФИ за МСЕ, МСР и другу професионалну регулативу. Кроз званичну сарадњу и потписан споразум са скоро свим факултетима економског усмерења ради на унапређењу редовног образовања и професионалног усавршавања у Србији и шире. Професионалне исправе Савеза о стеченим професионалним звањима издају се у складу са Међународним стандардима едукације и регистрованим делатностима код надлежног регистрационог органа и признају се у свету, што значи да је Савез својим активностима испунио глобалне стандарде професионалне регулације рачуноводствене професије. Таквим својим радом Савез успорава интензивно урушавање квалитета финансијског извештавања у Србији, чему је добрим делом доприносила и доприноси лоша законска регулатива.

На основу претходно формулисаних закључака, а у циљу превазилажења назначених актуелних проблема организатори Симпозијума дају следеће:

ПРЕПОРУКЕ – ПРЕДЛОГЕ УЧЕСНИКА СИМПОЗИЈУМА

I. У циљу тренутног заустављања даљег урушавања ионако лошег квалитета финансијског извештавања у Републици Србији захтевају се хитне промене актуелног Закона о рачуноводству и подзаконских аката базираних на њему у следећим деловима:

1. Доношење нових подзаконских аката о обрасцима финансијских извештаја по обиму и садржини усаглашених са МСФИ и другом међународном професионалном регулативом, као и Директивом Европске уније 2013/34 и специфичностима Србије и на основу тога конципиран контни оквир;
2. Укидање посебног контног оквира и посебних билансних шема за друга правна лица;
3. Стављање ван снаге правилника који се односи на вредновање билансних ставки микро и других правних лица;
4. Омогућити примену МСФИ за све обвезнике извештавања, уколико им то одговара;
5. Разврставање правних лица треба ускладити са Директивом 2013/34;
6. Створити услове за примену МРС за ЈС у јавном сектору;
7. Укидање обавезе посебног достављања финансијских извештаја за статистичке потребе, односно увести јединствено достављање финансијских извештаја за све потребе, а рок достављања финансијских извештаја у циљу њихове благовремености треба да буде крај фебруара наредне године за извештаје претходне године;
8. Посебно прописати примену етичког кодекса за професионалне рачуновође; и
9. Редуковати могућност вођења пословних књига по систему простог књиговодства;

II. Актуелни законски прописи не дају ни минимум услова за утемељење квалитета финансијског извештавања у Републици Србији, па је због тога потребно хитно приступити доношењу новог Закона о рачуноводству и других прописа о финансијском извештавању по угледу на најразвијенију теорију и најбољу праксу у свету, који би били темељ квалитета и континуираног унапређења квалитета финансијског извештавања. Ово, тим пре, што препоруке Комисије ЕУ дате у делу 4.6, Поглавља 6. Скрининга из децембра 2014., инсистирају на усклађивању и упућује на то да "потребни су даљи напори како би се постигла усклађеност са Директивом ЕУ 2013/34". Такав Закон о рачуноводству и други прописи о финансијском извештавању би:

1. Били општи регулаторни оквир финансијског извештавања приватног и јавног сектора;
2. Прописали обавезну примену међународне рачуноводствене регулативе за приватни и јавни сектор уз уважавање правних тековина Европске уније, када је реч о финансијском и другим облицима извештавања, ревизији финансијских извештаја, мониторингу и имплементацији корпоративних захтева извештавања и управљања, јавним овлашћењима, корпоративном управљању и етици;
3. Детерминисали адекватан институционални оквир у смислу регулисања одговорности за финансијско извештавање и координације активности финансијског извештавања (постојеће институције: Национална комисија за рачуноводство и Одбор за јавни надзор уредити у погледу надлежности, независности и начину функционисања по угледу на најбољу европску у светску праксу), а посебно **улогу и задатке професионалних организација;**

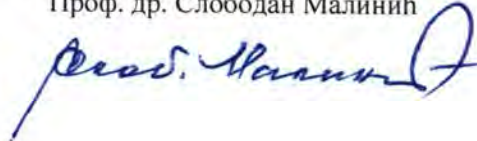
4. Дали општи оквир за изградњу људских ресурса за финансијско извештавање, односно формирање и одржавање знања, вештина, професионалних вредности и ставова, као и етичког понашања професионалних рачуновођа;
5. Створили услове за изградњу капацитета и успостављање процеса финансијског извештавања, односно постављање стратегије и акционог плана финансијског извештавања у Републици Србији.

У циљу реализације наведених предлога неопходно је започети процес хитног доношења нових прописа и у ту активност укључити професионално струковну асоцијацију Савез рачуновођа и ревизора Србије, у складу са Закључком и Смерницама Владе Републике Србије за укључивање организација цивилног друштва у процес доношења прописа („Службени гласник РС“, бр. 90/14), представнике академске заједнице економског усмерења и компетентне професионалне рачуновође из праксе.

Председник Комисије за закључке
Проф. др Благоје Новићевић

Председник Симпозијумског одбора
Проф. др. Слободан Малинић

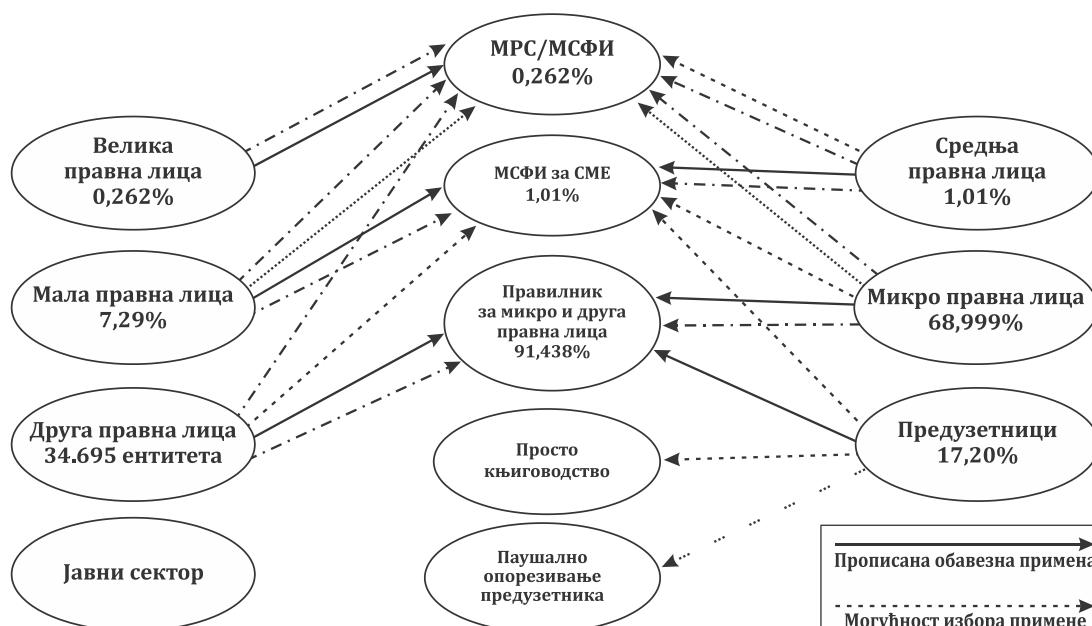
САВЕЗ РАЧУНОВОЂА И РЕВИЗОРА СРБИЈЕ

Serbian Association of Accountants and Auditors

САОПШТЕЊЕ

О ПОСЛЕДИЦАМА ПРИМЕНЕ НОВИХ - ЛОШИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОПИСА НА ПОСЛОВАЊА ПРИВРЕДЕ

Законом прописано више основа извештавања¹ и контних оквира² представљају скупа и нерационална рачуноводствена решења која стварају праву конфузију, како код обвезника извештавања и професионалних рачуновођа, тако и код корисника и институција овлашћених за контролу и надзор

Права конфузија рачуноводствених прописа и огромни трошкови примене - по ентитету у 2014. су од 1.100 до више десетина хиљада евра, за неке и много више, а који остају у континуитету.

Ова конфузија није у интересу ни државе ни привреде.

1) Илустрација – основе извештавања

14 РАЗЛИЧИТИХ КОНТНИХ ОКВИРА БИЛО ЈЕ У ПРИМЕНИ У 2014. ГОДИНИ

(1) Контни оквир за привредна друштва, задруге и предузетнике	(7) За даваоце финансијског лизинга
(2) Нови контни оквир за привредна друштва, задруге и предузетнике	(8) За добровољне пензијске фондове
(3) Најновији контни оквир за привредна друштва, задруге и предузетнике	(9) За друштва за управљање добровољним пензијским фондовима
(4) За друга правна лица	(10) За берзе
(5) За банке и друге финансијске институције	(11) За брокерско дилерска друштва
(6) За друштва за осигурање	(12) За инвестиционе фондове
	(13) За Народну банку Србије
	(14) За јавни сектор

2) Илустрација – контни оквири

- Ген. секретар 3239-444 • Секретаријат 3344-447, 3345-001 • Едукација 3344-404 • Чланство 3343-215 •
- Уредништво 3241-948 • Саветници 3233-076, 3344-543 • Претплата и продаја 3233-088, 3238-611 •
- Рачуноводство 3344-405 • Телефакс 3231-220, 3345-527 • www.srrs.rs • E-mail: info@srrs.rs •
- Текући рачуни • 145-4955-48 • 355-1007841-95 • 170-30005006000-83 •
- Београд, Његошева 19 • п.ф. 403 • ПИБ 100299567 • Мат. бр. 07000464 • Шифра делат. 9412

International Federation of Accountants

Federation of European Accountants
Federation des Experts comptables Européens

International Accounting Standards Board

South-East Europe Federation of Professional Accountants

Нови рачуноводствени прописи захтевају израду два финансијска извештаја: статистички крајем фебруара и финансијски крајем јуна, са предимензионираним билансним шемама³, што много кошта привреду, рачуновође и рачуноводствене фирме

Билансне шеме	Међународни стандарди финансијског извештавања	Правилник („Сл. гласник РС“, бр. 75/04, 11/05 и 14/05)	Правилник („Сл. гласник РС“, бр. 114/06 ..... 118/12)	Правилник („Сл. гласник РС“, бр. 95/14 и 144/14)
Биланс стања (број позиција)	30	42	50	137
Извешт. о резулт. (број позиција)	33	29	34	99
Извештај о токовима готовине	20 или 27			47
Извештај о променама на капиталу	110			252
<i>Приказ неусаглашености рачуноводствених прописа у Србији са међународном регулативом</i>				

³⁾ **Илустрација – билансне шеме**

Закон о рачуноводству („Службени гласник РС“, бр. 62/13) донет је на основама неважећих директива ЕУ (Закон није реформски), а трошкови његове примене чине значајну ставку у расходима и губицима привреде у 2014. године, на шта је благовремено упозоравао Савез РР Србије, Унија послодаваца Србије, Удружење пружалаца рачуноводствених услуга, друга удружења и асоцијације и оправдано је тражено одлагање примене новодонете рачуноводствене регулативе. Нажалост, Министарство финансија није имало слуха, што је произвело огромне а непотребне трошкове (од неколико стотина милиона евра), непоуздане и неупоредиве финансијске извештаје (како са претходним годинама тако и са финансијским извештајима других земаља), велике губитке, пословање привреде у зони банкрота, велику задуженост и неликвидност. Поред наведеног, постоји сумња, не без разлога, да су многи позитивни финансијски извештаји „креативне“ природе, сачињени ради тендерских, кредитних а можда и неких других (кривотворених) потреба.

Наведено поткрепљују и финансијски извештаји малих и микро правних лица, у којима је износ око 124 милијарде динара (око 1 милијарде евра), исказан као ревалоризационе резерве, што је последица погрешне примене стандарда и лошег Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица ("Службени гласник РС", бр. 118/2013, 95/2014) од стране професионално нестручних лица састављача финансијских извештаја што уз одсуство њихове контроле, финансијске извештаје чини непоузданим. **Више од 20% привредних друштава** и скоро 30% других правних лица није доставило финансијске извештаје АПР-у за 2014. годину (а преко 3% је необрађених финансијских извештаја привредних друштава и око 6% финансијских извештаја других правних лица) што доказује компликованост рачуноводствене регулативе и упућује на то да би губици привреде били још већи да су и ти извештаји обухваћени обрадом.

Погрешно прописани рокови достављања финансијских извештаја АПР-у, могућност њихове замене и накнадног достављања остављају велики простор за манипулације, што негативно утиче на све кориснике. **Овакви, закаснили и непоуздани финансијски извештаји не представљају добру основу за екстерно финансирање фирми. Ово је, посебно забрињавајуће имајући у виду да је тренутно финансирање фирми у Србији већи проблем и од корупције и од државне администрације¹.** Подаци објављени у Билтену АПР, упућују на то да губици и задуженост привреде расту, а учешће дугова у укупним изворима финансирања износи скоро 66% што значи да су дугови привреде већи од капитала

¹ Светски економски форум

за скоро два пута. Из истих разлога и због неупоредивости података из финансијских извештаја није могуће сагледати утицај курсних разлика из ранијих година (на основу измена *Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике* – „Службени гласник РС“, бр. 118/13 и „Службени гласник РС“, бр. 95/14) на исказане резултате пословања привреде у 2014. години.

Наведене чињенице, **непоуздано, скупо, предимензионирано и неблаговремено финансијско извештавање** су, између осталог, **последица неусклађености прописа о рачуноводству са међународном регулативом и актуелним европским директивама** што је разлог за хитно усклађивање Закона о рачуноводству са наведеним тековинама уз увођење суштинске контроле финансијских извештаја и одговорности, поред осталих и професионално стручних лица која састављају финансијске извештаје, како би се предупредиле даље штете.

Растеређење привреде, предузетника и рачуновођа могуће је доношењем новог Закона о рачуноводству (у функцији реформи) којим би се уредио систем финансијског извештавања што би био **највећи допринос реформама Владе Републике Србије**. Измену Закона траже и извештаји Европске комисије из 2014/15. године.

„ВЕЛИКИ ГУБИЦИ, НЕЛИКВИДНОСТ И ПРЕЗАДУЖЕНОСТ ПРИВРЕДЕ У 2014.“

*Заинтересована јавност је то сазнала десет месеци
након завршетка пословне 2014. године*

Збирни биланс стања привреде на дан 31.12.2014.

Исказани кумулирани губитак привреде износи 3.282.375.265 хиљада динара (**око 27 милијарди евра**) од тога се односи на:

Велика правна лица	Средња правна лица	Мала правна лица	Микро правна лица
око 44%	око 13%	око 15%	око 28%

У овом губитку привреде **губитак изнад висине капитала** учествује са око 12 милијарди евра, што угрожава пословање успешног дела привреде.

Губитак јавних предузећа учествује са око 10,8% у укупном губитку привреде.

Збирни биланс успеха привреде за 2014. годину

- Укупни нето добитак 416.869.257 хиљада динара (**око 3,4 милијарде евра**).
  - Укупни нето губитак 548.651.470 хиљада динара (**око 4,5 милијарди евра**).
- Негативни нето резултат: 131.782.213 хиљаде динара (**око 1,1 милијарда евра**, што је приближно за 4,26 пута већи износ него у претходној години).

Посебан феномен су финансијски извештаји привредних друштава која немају запослене чији је број **око 28 хиљада** (скоро 30% од укупног броја обрађених финансијских извештаја привредних друштава), њихову активу чини око 1.022 милијарде RSD (**око 8,5 милијарди евра**), а обавезе око 1.050 милијарди RSD (**око 8,75 милијарди евра**); истовремено у 2014. години исказују губитак од 28,061 милијарди РСД, односно **око 234 милиона евра**, што представља око 21% укупног губитка привреде. Ова предузећа имају обртна средства 3,83 а краткорочне обвезе 6,71 милијарди евра.

ПРИЛОГ: Анализа пословања привреде Србије у 2014. години сачињена на основу података из годишњег Билтена финансијских извештаја АПР (јул 2015.) и Закључци са 46. Симпозијума Савеза рачуновођа и ревизора Србије, достављени Председнику Владе, министрствима финансија и привреде, Гувернеру НБС и другим институцијама.

Генерални секретар Савеза РР Србије
др Перо ШКОБИЋ
Овлашћени јавни рачуновођа

Председник Савеза РР Србије
Милан ПРОТРКА
Овлашћени рачуновођа

4.6 Поглавље 6: Право привредних друштава

У области **права привредних друштава**, Агенција за привредне регистре која на централном нивоу управља свим регистрима, повећала је број регистара са 15 на 17. Регистар понуђача почео је да функционише у септембру 2013. године, а Регистар факторинга у октобру 2013. Процес електронске регистрације привредних друштава још увек није у функцији. Треба законски спроводити обавезе извештавања о домаћим спајањима и раздвајањима.

У области **рачуноводства и ревизије привредних друштава**, усвојени су сви акти за нови Закон о рачуноводству и нови Закон о ревизији. **Потребни су даљи напори како би се постигла усклађеност са новом директивом ЕУ из 2013. године из области рачуноводства.** У области ревизије, Одбор за јавни надзор над обављањем ревизије формиран је у октобру 2013., као државни орган, што утиче на његову независност. Комплетна верзија Међународних стандарда финансијског извештавања на српском језику објављена је у марту 2014. године. Ови стандарди се примењују у Србији.

Закључак

У области права привредних друштава остварен је напредак. Започело је спровођење новог Закона о рачуноводству и новог Закона о ревизији. Процес електронске регистрације привредних друштава треба да почне да функционише што пре како би се побољшало пословно окружење. Треба обезбедити да орган за јавни надзор над обављањем ревизије буде независан. Уопштено посматрано, Србија је остварила добар напредак у овој области.

5.6. Поглавље 6: Право привредних друштава

Европска Унија има заједничка правила о захтевима у погледу формирања, регистрације и обелодањивања информација о привредним друштвима, уз комплементарна правила о рачуноводственом и финансијском извештавању, као и о законом прописаној ревизији.

Србија је на **добром нивоу припремљености** у области права привредних друштава. Остварен је **известан напредак** у попуњавању финансијских извештаја онлајн и првим инспекцијским прегледима контроле квалитета ревизије.

У области **права привредних друштава**, од децембра је постало могуће основати предузеће у року од 24 часа. Финансијски извештаји се сада могу попуњавати електронски у Регистру финансијских извештаја. Србија развија електронску регистрацију привредних друштава онлајн како би се поспешило пословно окружење; процес још увек није у потпуности оперативан.

У области **корпоративног рачуноводства и ревизије** Комора овлашћених ревизора извршила је прве прегледе контроле квалитета ревизорских кућа на основу Закона о ревизији из 2013. године. **Закон је потребно изменити како би се ускладио са новим Директивама ЕУ о рачуноводству и ревизији.**

**Предлог Редакције Часописа „Рачуноводство“ и Приручника
„Рачуноводствена пракса“**

**Неопходне хитне измене Закона о рачуноводству у циљу
омогућавања ефикаснијег и квалитетнијег финансијског
извештавања**

1. Члан 2. став 1. тачка 7) редован годишњи финансијски извештај **правних лица која примењују МСФИ за МСП** обухвата : Биланс стања, Биланс успеха, и Напомене уз финансијске извештаје;
2. Члан 2. став 1. тачка 8) Редован годишњи финансијски **извештај других правних лица не треба да буде издвојен**, (тачку 8. треба брисати)
3. Члан 33. став 6. финансијске **извештаје поред законског заступника треба да потпише и лице које их је саставило**;
4. Члан 35. **брисати достављање извештаја за статистичке потребе**, упутити на јединствено достављање финансијских извештаја.

Поред наведеног, у циљу унапређења квалитета финансијског извештавања може се поставити **питање сврхе могућности замене јавно објављених финансијских извештаја** у складу са чл.36. *Правилника о условима и начину јавног објављивања финансијских извештаја и вођењу Регистра финансијских извештаја*, јер како корисник финансијских извештаја који је узео податке из извештаја пре њихове замене може да зна да ли ће извештаји бити мењани. Сматрамо да се овом могућношћу ствара једна лежереност код одговорних лица за финансијско извештавање која не доприноси квалитету финансијских извештаја и може нанети штету корисницима финансијских извештаја.

Актуелни финансијски извештаји:

- неусклађени са међународном регулативом,
- неусклађени са билансном теоријом,
- имају ограничену информативну способност,
- њихова последица је губитак поверења у ФИ,
- кочница су за привлачење инвеститора,
- штете и трошкови погрешно приказаних извештаја су велике,
- неадекватна су основа за утврђивање основице опорезивања.

Наведено и бројни друге карактеристике финансијских извештаја су озбиљан разлог за њихово побољшавање и мењање.

Неопходне измене рачуноводствене регулативе

Брисање

- Контни оквир за друга правна лица
- Обрасци финансијских извештаја за друга правна лица
- Правилник о вредновању за микро и друга правна лица

Измена

- Контни оквир за привредна друштва (корекције и укључивање других правних лица)
- Нови обрасци финансијских извештаја за привредна друштва (поједностављење и укључивање других правних лица)

Закон о рачуноводству – измене

- чл.2.став 1.тачка 7) редован годишњи финансијски извештај правних лица која примењују МСФИ за МСП обухвата: Биланс стања, Биланс успеха, и Напомене уз финансијске извештаје;
- чл.2.став 1.тачка 8) Редован годишњи финансијски извештај других правних лица не треба да буде издвојен, (тачку 8. треба брисати)
- чл.13. ст.2. тачка 3, брисати тачку 2, а у тачку 1. додати друга правна лица, односно Контни оквир за друга правна лица треба да буде исти као и контни оквир за привредна друштва;
- чл.21. треба дати могућност да сва правна лица независно од разврставања, ако процене да им одговара, могу да примењују МСФИ;
- чл.22, брисати правилник за микро и дуга правна лица;
- чл.33, став 6, финансијске извештаје поред законског заступника треба да потпише и лице које их је саставило;
- чл. 35, брисати достављање извештаја за статистичке потребе, упутити на јединствено достављање ФИ до 31.03., извештај ревизије до 30.06.
- чл.46. став 1. треба назначити казнене одредбе за непоштовање одредби чл.15, о поверавању вођења пословних књига (када се поверавање врши лицу које нема претежну регистровану делатност: пружање рачуноводствених услуга).

ПРИЛОГ 3

Тачка 3.

У ЦИЉУ РЕШАВАЊА НАЈВЕЋИХ ПРОБЛЕМА У ПРАКСИ, ПРЕДЛАЖЕМО ИЗМЕНУ СЛЕДЕЋИХ ПОРЕСКИХ ПРОПИСА:

1. Потребно је у члану 4. *Правилника о начину измене пореске основице за обрачунавање пореза на додату вредност* ("Сл. гласник РС", бр. 86/15.) обрисати ставове 5. и 6. који гласе:

„У случају враћања добара сматра се да није дошло до смањења основице.

Изузетно од става 5. овог члана, сматра се да је дошло до смањења основице у случају враћања добара:

1) којима је период уобичајене употребе протекао (ремитаенда), односно којима је истекао или истиче рок трајања одређен од стране произвођача, ако је враћање добара предвиђено прописом или уговором између обвезника ПДВ који је извршио промет добара и лица којем је тај промет извршен;

2) које се врши у складу са законом којим се уређује заштита потрошача;

3) због раскида уговора у складу са законом, под условом да обвезник ПДВ који је извршио промет добара поседује о томе неспорне доказе.“

Уместо њих, треба увести нови став 5. у члану 4. који би требао да гласи:

„У случају враћања добара у року од две године од извршеног промета, сматра се да је дошло до смањења основице. У случају враћања добара након више од две године дана од извршеног промета, сматра се да није дошло до смањења основице, већ до новог промета.“

Алтернативно, рок у измењеној одредби члана 4. став 5. може бити годину дана.

Овом изменом подзаконског акта би се избегли безбројни проблеми око третирања поврата добара као новог промета, што је извор огромних проблема у пословању привреде.

2. Потребно је изменити одредбу члана 2. став 1. *Правилника о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност* ("Сл. гласник РС", бр. 86/15), која гласи:

„Добрима и услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматрају се добра и услуге чији се промет врши у складу са чланом 4. став 1. и став 3. тачка б) и чланом 5. став 1. и став 3. тачка 3) Закона, у оквиру обављања делатности из следећих група Класификације делатности које

су прописане Уредбом о класификацији делатности („Службени гласник РС”, број 54/10), и то: “

Следећом одредбом:

„Добрима и услугама из области грађевинарства, у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона, сматрају се добра и услуге чији се промет врши у складу са чланом 4. став 1. и став 3. тачка б) и чланом 5. став 1. и став 3. тачка 3) Закона, **при изградњи нових објеката**, у оквиру обављања делатности из следећих група Класификације делатности које су прописане Уредбом о класификацији делатности („Службени гласник РС”, број 54/10), и то: “

Алтернативно, уместо при изградњи нових објеката, може стајати при изградњи, доградњи, реконструкцији и адаптацији објеката. На овај начин би се избегла, барем делимично, тотална забуна коју је увођење нових правила везаних за грађевинску делатност изазвала на терену.

3. Потребно је обрисати члан 7. Закона о порезима на имовину ("Сл. гласник РС", бр. 26/01, ... и 68/14), који гласи:

"Основица пореза на имовину за непокретности обвезника који води пословне књиге и чију вредност у пословним књигама исказује по методу фер вредности у складу са међународним рачуноводственим стандардима (МРС), односно међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) и усвојеним рачуноводственим политикама је фер вредност исказана на последњи дан пословне године обвезника у текућој години.

Основицу пореза на имовину пореског обвезника који непокретности у својим пословним књигама не исказује у складу са ставом 1. овог члана чини:

- 1) за неизграђено земљиште – вредност земљишта;*
- 2) за остале непокретности – вредност објеката увећана за вредност припадајућег земљишта.*

Вредност непокретности из става 2. овог члана порески обвезник утврђује проценом према елементима из члана 6. став 1. овог закона.

Изузетно од става 3. овог члана, вредност непокретности је вредност исказана у пословним књигама на последњи дан пословне године обвезника (у даљем тексту: књиговодствена вредност) у текућој години, и то за:

- 1) експлоатациона поља и експлоатационе објекте;
- 2) објекте у којима су смештени производни погони прерађивачке индустрије који се користе за обављање делатности;
- 3) објекте за производњу, пренос и дистрибуцију електричне енергије, осим трговине и управљања;
- 4) објекте за производњу гаса;
- 5) објекте за производњу паре, топле воде, хладног ваздуха и леда;
- 6) објекте за третман и одлагање отпада;

7) објекте у којима се одвијају процеси неопходни за поновну употребу материјала;

8) складишне и стоваришне објекте.

Непокретности из става 4. овог члана опредељују се према њиховој намени у складу са прописима којима се уређује класификација делатности.

За непокретности из става 4. овог члана које обвезник у пословним књигама исказује посебно од вредности припадајућег земљишта, осим експлоатационих поља, основицу пореза на имовину чини збир књиговодствених вредности објеката и вредности припадајућих земљишта које су процењене у складу са ставом 3. овог члана.

Ако обвезник вредност земљишта и вредност објеката из става 4. овог члана не исказује посебно у својим пословним књигама, основица пореза на имовину за земљиште и објекат који се на њему налази, као јединствену целину, чини вредност земљишта утврђена у складу са ставом 3. овог члана увећана за грађевинску вредност објекта процењену од стране овлашћеног вештака грађевинске струке са стањем на последњи дан пословне године обвезника у текућој години.

Изузетно од ст. 1. до 7. овог члана, основица пореза на имовину за жичаре, путеве, пруге и друге инфраструктурне објекте, као и за кабловску канализацију и друге подземне грађевинске објекте у које су смештене мреже намењене протоку воде (за пиће, атмосферске, отпадне и др.), водене паре, топле или вреле воде за потребе грејања и друге потребе корисника, гаса, нафте и нафтних деривата, телекомуникација и слично, је књиговодствена вредност објеката на последњи дан пословне године обвезника у текућој години.

За непокретност коју обвезник који води пословне књиге изгради, стекне, или му по другом основу настане пореска обавеза у току године за коју се утврђује порез на имовину (у даљем тексту: пореска година), основица пореза на имовину за ту годину је њена набавна вредност исказана у пословним књигама обвезника, а за наредне године утврђује се применом ст. 1. до 8. и става 10. овог члана.

Обвезник из члана 4. став 1. тачка 2) овог закона који води пословне књиге основицу пореза на имовину за непокретности чији је држалац утврђује у складу са чл. 5, 6. и ба овог закона.

Припадајућим земљиштем, у смислу става 2. тачка 2) овог члана, сматра се катастарска парцела земљишта на којој се налази објекат или његов део, односно део земљишта одређен границом (међом) – ако такав део постоји."

И заменити га следећим чланом 7.:

"Основица пореза на имовину за непокретности обвезника који води пословне књиге је њихова књиговодствена вредност."

На овај начин, постигло би се праведније опорезивање непокретности правних лица од садшњег, и растеретила би се привреда од претераног опорезивања.

У члану 11. став 1. тачка 3) *Закона о порезима на имовину* ("Сл. гласник РС", бр. 26/01, ... и 68/14) треба обрисати одредбу:

"3) на права на непокретности пореског обвезника који не води пословне књиге, осим на земљишту:

На пореску основу	Плаћа се на име пореза
(1) до 10.000.000 динара	до 0,40%
(2) од 10.000.000 до 25.000.000 динара	порез из подтачке (1) + до 0,6% на износ преко 10.000.000 динара
(3) од 25.000.000 до 50.000.000 динара	порез из подтачке (2) + до 1,0% на износ преко 25.000.000 динара
(4) преко 50.000.000 динара	порез из подтачке (3) + до 2,0% на износ преко 50.000.000 динара"

И заменити је следећом:

"3) на права на непокретности пореског обвезника који не води пословне књиге, осим на земљишту до 0,4%"

Наведеном изменом укинуло би се несразмерно пореско оптерећење обвезника због куповине некретнина веће вредности, што би довело до пораста продаје новоизграђених станова веће површине, што би помогло грађевинској делатности.

4. Треба вратити некадашњи члан 48. *Закона о порезу на добит правних лица* ("Сл. гласник РС", бр. 25/01, ... и 142/14), који је гласио:

"Обвезнику који изврши улагања у некретнине, постројења, опрему или биолошка средства (у даљем тексту: основна средства) у сопственом власништву на територији Републике за обављање претежне делатности и делатности уписаних у оснивачки акт обвезника, односно наведених у другом акту обвезника којим се одређују делатности које обвезник обавља, као и по основу улагања у развој као нематеријалну имовину, признаје се право на порески кредит у висини од 20% извршеног улагања, с тим што порески кредит не може бити већи од 33% обрачунатог пореза у години у којој је извршено улагање.

Под улагањима у развој као нематеријалну имовину из става 1. овог члана подразумева се примена резултата истраживања или другог знања ради производње нових значајније побољшаних материјала, уређаја, производа, процеса,

система или услуга пре приступања комерцијалној производњи или коришћењу (у даљем тексту: улагања у развој).

Изузетно од става 1. овог члана, обвезнику који је према закону којим се уредљује рачуноводство и ревизија разврстан у мало правно лице признаје се право на порески кредит у висини од 40% извршеног улагања, с тим што порески кредит не може бити већи од 70% обрачунаог пореза у години у којој је извршено улагање.

Право на порески кредит из ст. 1. и 3. овог члана по основу улагања у развој признаје се у пореском периоду у којем су испуњени услови за признавање таквих улагања као нематеријалних улагања у складу са МРС, односно МСФИ и прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија.

Неискоришћени део пореског кредита може се пренети на рачун пореза на добит из будућих обрачунских периода, највише до лимита од 33%, односно 70% обрачунаог пореза у том пореском периоду, али не дужије од 10 година.

У свакој од година периода из става 5. овог члана прво се примењује порески кредит по основу улагања из те године, а затим се, до лимита од 33%, односно 70% обрачунаог пореза у том пореском периоду, примењују пренети порески кредити по редоследу улагања.

Основним средствима из става 1. овог члана не сматрају се: ваздухоплови и пловни објекти који се не користе за обављање делатности; путнички аутомобили, осим аутомобила за такси превоз, rent-a-car, обуку возача и специјалних путничких аутомобила са уграђеним уређајима за болеснике; намештај, осим намештаја за опремање хотела, мотела, ресторана, омладинских, дечијих и радничких одмаралишта; теписи; уметничка дела ликовне и примењене уметности и украсни предмети за уређење простора; мобилни телефони; клима уређаји; опрема за видео надзор; огласна средства, као ни алат и инвентар са калкулативним отписом.

У случају отуђења основних средстава, односно нематеријалне имовине настале улагањем у развој из става 1. овог члана пре истека рока од три године од дана набавке, односно признавања права на порески кредит за улагања у развој, осим услед статусних промена, обвезник губи право на порески кредит из ст. 1. и 3. овог члана.

У случају из става 8. овог члана обвезник је дужан да у пореској пријави за порески период у којем је отуђио основна средства, односно нематеријалну имовину, обрачуна и плати валоризован износ пореза који би платио да није користио порески кредит.

Валоризован износ пореза из става 9. овог члана обвезник утврђује применом индекса потрошачких цена према подацима републичког органа

надлежног за послове статистике од дана подношења пореске пријаве за порески период у којем је остварио право на порески кредит до дана отуђења.

У случају отуђења основних средстава, односно нематеријалне имовине настале улагањем у развој из ст. 1. и 3. овог члана након истека рока од три године од дана набавке, односно признавања права на порески кредит за улагања у развој пре истека рока из става 5. овог члана, обвезник нема право на даље коришћење неискоришћеног дела пореског кредита, почев од пореског периода у којем је извршио отуђење.

У случају кад обвезник изврши улагање у основна средства из ст. 1. и 2. овог члана уплатом авансног рачуна, на основу оверене привремене ситуације и слично, а у наредном пореском периоду, због раскида уговора о набавци или у пореском периоду у којем оконча таква улагања у основна средства, не изврши пренос са основних средстава у припреми на основна средства која користи за обављање делатности, губи право на порески кредит и дужан је да обрачуна и плати порез који би платио да није користио порески кредит, валоризован сходном применом става 10. овог члана. "

Враћањем наведених одредби вратио би се најозбиљнији подстицај домаћим привредним субјектима за даља улагања. Они су тренутно у неупоредиво неповољнијем положају од страних инвеститора, па би им се требала омогућити барем једна олакшица која би их подстакла на инвестиције.